

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ευκαιρημένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλευθέρον ἀνάγνωμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μισταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 500 Ἐξέσται δρχ. 275. Τρίμηνον δρχ. 150. Τὸ φέλλον δρ. 10
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ ἐπιτολαί, τὸκμ κτλ.) ἀνωμόως: πρὸς τὰ περιοδικῶν ἢ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, δόδος Ἐδριπιδίου, 42 — Ἀθήνας.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' οἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθότου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐρωπιδίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β' — Τόμος 49ος

Ἀθήναι, 14 καὶ 21 Φεβρουαρίου 1942

Ἔτος 64ον. — Ἀριθ. 11-12

Ο ΟΡΦΑΝΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον]

Λέγοντας ἔτσι, ἡ μικρὴ ἐχάιδευε τρυφερὰ τὸν πατέρα της, ποὺ κοίταζε σιωπηλὸς τὰ χεῖματα πάνω στὸ τραπέζι, ἐνὼ τὸ ἀδύνατο σῶμα του ἐκλονιζόταν ἀπὸ λυγμοὺς χωρὶς δάκρυα:

— Πάει, ἔφυγε! εἶπε ἐπιτέλους. Δὲν θὰ τὸν ξαναἶδῶ πιά... Νύχτα κι' ἡμέρα ἐργαζόμενοι γι' αὐτόν, νύχτα κι' ἡμέρα δὲν εἶχα τίποτ' ἄλλο στὸ νοῦ μου, ἦταν τὸ καλύτερο ἔργο ἀπ' ὅσα ἔκαμα στὴ ζωὴ μου. Καὶ τώρα τί μοῦ μένει ἀπ' αὐτόν; Αὐτὰ τὰ χάρτινα δολλάρια!...

— Μὴν τὸ λέτε αὐτό, πατέρα, ἔκαμε ἡ Δέα μὲ φωνὴ ποὺ μαρτυροῦσε βαθὺ πόνο. Θὰ κάμετε κι' ἄλλα ἀγαλαμάκια ὠραία σάν ἐκεῖνο, κι' ἀκόμα ὠραιότερα... Νὰ συλλογιέστε τὴν κορούλα σας ποὺ σὰς ἀγαπᾷ καὶ λυπάται τόσο ὅταν ὑποφέρετε... Ἐλάτε, προσπαθήστε τώρα νὰ φάτε...

Κι' ἄρχισε νὰ κόβῃ τὴν φραντζόλα, τὴν πῆτα, τὴν δριθθα καὶ νὰ βάζῃ σχεδὸν μὲ τὴ βία τὰ κομμάτια στὸ στόμα τοῦ πατέρα της. Τοῦ μιλούσε, τὸν ἐχάιδευε, τὸν μεταχειριζόταν σὰ νάταν ἓνα μικρὸ ἀρρωστο παιδί.

Ἐκεῖνος δὲν ἀντιστεκόταν πιά. Ἐτρωγε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴ Δέα, γιὰτ' ἦταν φανερὸ πὺς οὔτε δρεξὴ εἶχε, οὔτε καμμιὰ εὐχαρίστηση αἰσθανόταν. Ἀλλὰ ὅσοτερ' ἀπὸ λίγο, εἶπε:

— Ἐχόρτασα πιά, δὲν θέλω ἄλλο.

Κι' ἐκλείσε τὸ στόμα τοῦ ἐπίμονα. Ἡ Δέα δὲν θέλησε πιά νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ. Κι' ἀφοῦ ἔδωσε μερικά κομμάτια στὸ Χόμο, ποὺ παρακολουθοῦσε μὲ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον τὴ σκηνὴν κι' ἀποροῦσε πὺς ὁ κύριός του περιφρονοῦσε τόσο δρεκτικὰ

πράγματα, ἐδίπλωσε τὰλλα σὲ μιὰ καθαρὴ πετοστὰ καὶ τὰ ἐφύλαξε στὸ ντουλάπι, γιὰ νὰ χρησιμεύσουν γι' ἄλλη φορὰ.

Ἐπειτα πῆγε στὴν κάμαρά της, ἔβγαλε τὸ σάλι της καὶ τὸ κεφαλο-

μάντηλό της, κι' ἐφόρεσε μιὰ μεγάλη ἄσπρη κοδιά, γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ φουστάνι της, ποὺ τὸ φοροῦσε ἄλλοτε ἢ μητέρα της καὶ γι' αὐτὸ ἡ μικρὴ τὸ ἐπρόσεχε πολὺ.

Ἀρχισε τότε νὰ σκουπίζει τὴν κάμαρά της, ποὺ δὲν ἔβρισκε πάντα καιρὸ νὰ τὴν περιποιηθῆται ὅσο ἠθελε. Ἡ σκούπα ἦταν πολὺ μεγάλη γιὰ τὸ ἀνάστημά της καὶ τὰ χεράκια

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Χειμωνιάτικη ψυχρολουσία λιγάκι τσοουτρερή
Ἀνεκρινόθη ὑπὸ Ἀνωτόμου

της, τή μεταχειρίζοταν όμως με πολλήν επιτηδειότητα. Μετά το σκοπούσιμα, εξεσκόνισε μ' επιμέλεια όλα τα πράγματα που είχε κει μέσα, κι' έβαλε το καθένα στη θέση του τακτικά. Και γύρισε στην κάμαρα του πατέρα της.

Ο άρρωστος εξακολουθούσε να μένη στην ίδια θέση, με τα μάτια καρφωμένα στα δολάρια και μ' έκφραση βαθύτατης λύπης στο χλωμό πρόσωπό του.

— Δόστε μου αυτά τα λεπτά, πατέρα, του είπε η Δέα με τόνο παιδρό. Αύριο θα σας αγοράσω κι' άλλα όρατα πράγματα να φάτε. Τώρα θα σκουπίσω την κάμαρά σας και θα ξεσκονίσω τα βιβλία σας.

Πραγματικώς, πάνω στο τραπέζι, ύπηρχαν πολλά βιβλία—χρυσόδετα, χαρτόδετα, άβεια, παλιά, καινούργια. Όλα όμως—περίεργο—είχαν στη ράχη ή στο εξώφυλλο το ίδιο όνομα: Βί κ τ ω ρ Ο υ γ γ ώ. Πολλά ήταν από τις πολυτελέστερες εκδόσεις, κι' οι εικονογραφίες που τα έστόλιζαν, έχρησίμευαν βέβαια στον καλλιτέχνη για τέγαλματάκια που έκανε. Υπήρχαν ακόμα πάνω στο τραπέζι μερικά που τα έπλασε ο ίδιος, με τή φαντασία του περιμένοντα να του έρθη διάθεση να τα επεξεργασθή και να ταποτελειώση. Σ' εν' άλλο τραπέζι, μικρότερο, κάτω από μια γυάλινη σφαίρα, ήταν μερικά συμπλέγματα, κέρινα επίσης, που φυλάγονταν με περισσότερη προσοχή. Και στους τοίχους κρέμουνταν μικρά ανάγλυφα ή μετάλλια, που παριστάναν όλα την ίδια γυναικεία μορφή και το ίδιο παιδί σε διάφορες στάσεις: Το παιδί αυτό έμοιαζε τής Δέας. Η γυναίκα, φαίνεται, θάταν ή μητέρα της. Κι' οι δυο θα χορησίμευσαν πολλές φορές για μοντέλο στον καλλιτέχνη.

Ενώ η μικρή ξεσκόνιζε και τακτοποιούσε στο τραπέζι τα βιβλία του πατέρα της, δεν έπαυε να του μιλά με γλυκύτητα και τρυφερότητα. Στην αρχή, εκείνος δεν επρόσχε πολύ, σιγά-σιγά όμως το πρόσωπό του ζωήρευε και φαινόταν πως του κινούσαν κάποιο ένδιαφέρον όσα έλεγε κι' έκανε η Δέα. Κάθε τόσο έφερνε το χέρι του στο μέτωπό του, σα να θέλει να διώξη κάτι που του εθόλωνε τή διάνοια.

— Ακούστε λοιπόν τί σας λέγω, επέμενε η μικρή. Αύριο ο καλός ε' εκείνος κύριος θα μου αγοράση και την Έσμεράλδα, δηλαδή θα έχουμε άλλα πέντε δολάρια. Ε, πενήντα φράγκα είναι κάτι τι. Θα έχουμε λεπτά για πολύν καιρό. Θα μπορού

ν αγοράζω κρέας για το γεύμα, κι' η γιατρός σου θά έρχεται να μας συγορήση το σπίτι όπως άλλοτε.

— Αν είν' έτσι, φιδύρισε ο καλλιτέχνης, θα μπορέσω να αγοράσω και λίγα χρώματα. Γιατί τα κυριώτερα μου τελείωσαν. Θέλω να χρωματίσω τέγαλματάκια μου και μου λείπουν.

— Ναι, πατέρα, θα αγοράσετε. Εγώ θα σας αγοράσω αύριο το πρωί, τι χρώμα σας χρειάζεται.

— Α! θέλω και τή νέα έκδοση του «Ανθρώπου που γελά». Είναι του έκδοτη Άσότη κι' έχει πολύ όρατες εικόνες που θα μ' εμπνεύσουν.

Η Δέα κατσούφιασε λίγο.

— Φοβάμαι μη δεν θα είναι πολύ φτηνό, είπε με πεσμένη φωνή. Αύριο θα ρωτήσω στο «Μεγάλο Βιβλιοπωλείο»...

— Δεν πιστεύω ναχη περισσότερα από πενήντα φράγκα, είπε ο καλλιτέχνης σα να μιλούσε μόνος του.

— Μά, πατέρα, ετόλμησε να παρατηρήση η Δέα, αν ξεδέψουμε όλα μας τα λεπτά για βιβλία, τι θα έχουμε για να τρώμε;

Σα να μην άκουσε, ο καλλιτέχνης με κλαψάρινη φωνή, ξανάπε:

— Πενήντα φράγκα! Αχ, πως ήθελα ναχω εκείνο το βιβλίο!

Η Δέα μετάνιωσε για τήν αντίρρησή της και φώναξε:

— Έννοια σας, πατέρα, και θα το έχετε! Έκείνος ο καλός κύριος που αγοράσε τον Κουασιμόδο, θαγοράση, σας ελπα, και τήν Έσμεράλδα. Είναι πολύ πλούσιος. Είναι και καλλιτέχνης σαν και σας. Μόνο αντί να κάνει ανθρώπους από κερι, αυτός τους ζωγραφίζει. Κι' ανθρώπους και ζωα, και λουλούδια. Κάνει εικόνες. Μου είπε μάλιστα να πάω στο σπίτι του και να σταθώ να με ζωγραφίση.

— Να σταθής να σε ζωγραφίση; αποκρίθηκε ζωηρά ο καλλιτέχνης, να του ποζάρης δηλαδή; Μ' αυτό, κ' απητή μου Δέα, δεν γίνεται! Είρεις τί κόπο χρειάζεται; κι' εσύ είσαι μικρή κι' αδύνατη.

— Μά θα με πληρώση για τον κόπο μου, είπε η Δέα, κι' έτσι θα μπορέσω να σας αγοράσω, τι βιβλίο θέλετε.

— Ναι, φιδύρισε ο καλλιτέχνης, έχεις δικιο... Αφού είν' έτσι, μπορείς να πής να του ποζάρης. Αλλά θα μου αγοράσης το βιβλίο που θέλω.

Η Δέα χαμογέλασε.

«Ίδές, είπε μέσα της, για ένα βιβλίο του Ουγγώ, ο καιμένος ο πατέρας δέχθηκε να ποζάρω. Είναι μεγάλη θυσία αυτή, γιατί μάγαπά και δεν θέλει να κουράζομαι...»

Κι' εξακολούθησε δυνατά:

— Θέλει ακόμα να του επιτρέψετε ναρθή εδώ να ιδή τα όρατα σας έργα. Μπορεί να σας αγοράση κανένα απ' αυτά τα μεγάλα συμπλέγματα, που είναι ακριβώτερα απ' τα μικρά. Πήτε μου, μπαμπάκα, να του πώ ναρθή;

Ο καλλιτέχνης αναστατώθηκε.

— Νάρθη εδώ, φώναξε, σ' αυτό το σπίτι, σ' αυτή τήν τράγλη που είμαι θαμμένος ζωντανός; Ένας νάρθη εδώ να ιδή πόσο φτωχός κι' άθλιος είμαι; Τι λές εκεί, Δέα μου! Σε κανένα δεν ανοίξα ποτέ τήν πόρτα μου, και βέβαια ούτε σ' αυτόν τόν άγνωστο κύριο θα τήν ανοίξω.

Και κοίταξε γύρω του άησυχος, σα να φοβόταν μήπως ήθελε παρουσιασθεί άξαφνα κανένας ξένος.

Η Δέα έπρεπε τώρα να τόν καθησυχάση.

— Έννοια σας, του είπε γλυκά, αφού δεν θέλετε, δεν θάρθη. Εγώ μπορώ να του πάω και τα συμπλέγματα σας να τα ιδή. Θα τα κρατώ πολύ προσεκτικά και δεν θα πάθουν τίποτα.

— Α, ναι, αυτό μάλιστα. Να τα πάρης και να του τα πās. Τώρα άφρησέ με, θέλω να εργασθώ. Έχω ναποτελειώσω κάτι.

Και με νευρική βία, ο καλλιτέχνης έσπασε τή λάμπα του, τής έβαλε το ά μ π α ζ ο ύ ρ, πήρε το κερι και τα λεπτά εργαλεία που μεταχειριζόταν, προσάρμοσε κι' ένα φακό στο μάτι του, και κάθησε μπροστά στο τραπέζι του να εργασθή.

Ήταν ψηλός άντρας και, μ' δλη τήν εξάντληση απ' τήν άρρώστια του και τις στερήσεις, κρατιόταν όρατος. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου του μαρτυρούσαν τήν καλλιτεχνική του ιδιοφυία, και τα κινήματά του ήταν λεπτά κι' ευγενικά. Καθώς έπλαθε το κερι με τέχνη και δεξιάτητα, η Δέα, σκυμμένη αντίκρυ του στο τραπέζι, τόν έβλεπε με χαρά και θαυμασμό.

Είχε κιόλα νυχτώσει. Η μικρή έκλεισε σιγά-σιγά τα παραθυρόφυλλα, κατόπι μπήκε στην κρεβατοκάμαρα του πατέρα της, του έτοιμασε το κρεβάτι για ύπνο, άπλωσε τήν κουνουπιέρα, κι' έβαλε στο κομμένο ένα μπουκάκι με νερό.

«Ο καιμένος ο πατέρας, συλλογιζόταν, ελπίζω να κοιμηθώ απόψε κάπως καλύτερα... Έφαγε κάτι τι, χάρηκε μ' αυτά που του είπα, και δεν θα τόν άκούσω να βογγά σαν και χθές. Πρέπει χωρίς άλλο να του πάρω το βιβλίο που θέλει.»

Θα χαρή πολύ περισσότερο...

Αφού τα έτοιμασε όλα, γύρσε στο εργαστήρι, καληνύκτισε τόν πατέρα της, που εξακολουθούσε να εργάζεται, τόν έφίλησε τρυφερά και του είπε:

— Να μην άρρυπνήσετε πολύ, πατέρα. Αυτό σας βλέπει. Να πάτε να κοιμηθίτε πιδ νωρίς.

— Είσαι καλό κορίτσι, Δέα, τής αποκρίθηκε ο καλλιτέχνης, που άφρησε μία στιγμή τήν εργασία του για να τή χαϊδέψη. Πήγαινε τώρα να κοιμηθής εσύ, και μην άνησυχής για μένα. Θα εργασθώ ακόμα λίγο. Ύστερα θα κοιμηθώ.

Ύστερ' από δυο τουλάχιστο ώρες, ενώ η Δέα κοιμόταν τόν ειρηνικό ύπνο του παιδιού, ο πατέρας της, μπήκε άθόρυβα στην κάμαρά της, έρριξε στοργικό βλέμμα στο άγγελικό της προσωπάκι, κοίταξε με συμπάθεια και το Χέμο που κοιμόταν στα πόδια του κρεβατιού, κι' ύστερα μπήκε στην κάμαρά του.

Αντί όμως να πλαγιάση, πήρε το καπέλλο του— ένα καπέλλο μαυροπράσινο από τήν πολυκαιρία, με πλατύ πένθος—κι' ανοίγοντας σιγά-σιγά τήν ξύπορτα, βγήκε στο δρόμο που τόν έλουζε το μελίχρωμο φως του φεγγαριού.

Πού να πήγαινε άραγε;

Θ.

Τα παιδιά του πατέρα Ίωσήφ

Τέλλο πρωί, μόλις σηκώθηκε και προγευμάτισε ο Φίλιππος, δροσερός και ροδοκόκκινος, έτρεξε ίσια στο κελλί του πατέρα Ίωσήφ.

Βρήκε τόν αγαθό Ιερέα καθισμένο μπροστά στα βιβλία του, αφού πρό όλιγου είχε πιει το γάλα του με λίγο καφέ. Το μεγάλο φλιτζάνι βρισκόταν ακόμα πάνω στο τραπέζι.

— Η θεία Άντωνία, του είπε, φοβήθηκε πως θάρρησω. Δεν ζύπνησα σήμερα πολύ πρωί.

— Όχι, παιδί μου, ήρθες στην ώρα σου, αποκρίθηκε ο πατέρας Ίωσήφ, κλείνοντας πρόθυμα το βιβλίο που εδιάβαζε. Το ρολόι μίλις χτύπησε επτά. Κι' έχουμε καιρό ως τις ένναι, γιατί ο πανιερώτατος Αρχιεπίσκοπος μου έμήνησε να πάω αυτή τήν ώρα στην Αρχιεπισκοπή. Τι με θέλη άραγε; Δεν μπορέσα να κοιμηθώ δλη νύχτα από τή συλλογή μου. Σηκώθηκα πριν να φέξη, κι' είδα κι' έπαθα ως να μου κάνη το γάλα μου ο τεμπελάκος εκείνος, ο Ζίνος.

Καθώς μιλούσε έτσι ο παπάς, ο Φίλιππος κοίταζε όλόγυρα τήν κάμαρα σα να ζητούσε κάτι, που δεν

το έβλεπε. Κι' επιτέλους ρώτησε:

— Πού είναι, πατέρα Ίωσήφ; Πού είναι τζοπρα ποντίκια; Σήμερα δεν τα βλέπω.

— Τα παιδιά μου; χαμογέλασε ο παπάς. Α, σήμερα ήταν τόσο άταχτα, που αναγκάσθηκα να τα βάλω φυλακή. Η Μπαμπασιά κυλίσθηκε στη σκόνη απ' τα βιβλία που ξεσκόνιζα, κι' η Χιουνού λερώθηκε με καφέδες. Αντί να πάρη μορφομορφα με το ποδαράκι της τή ζάχαρή της, όπως κάνει πάντα, μπήκε δλη πλάτες μέσα στο φλυτζάνι και βγήκε με τήν άσπρη της γούνιτοσα μούσκεμμα σε κακό χάλι. Ακούς εκεί!

— Μά πού είναι; έκαμε παρακλεστά ο Φίλιππος. Δεν μπορώ να τα ιδώ μία στιγμή πριν από το μάθημα;

— Τα έκλεισα στο μπουφέ. Όταν είναι άτακτα τα τιμωρώ με το σκοτάδι της φυλακής. Να πώ όμως τήν αλήθεια, μου φαίνεται πως φταίω λίγο κι' εγώ για τήν κακή τους διαγωγή...

Και σκύβοντας στο αυτί του παιδιού, του φιδύρισε εμπιστευτικά:

— Σιγά, μην τόν μάθη κανένας άλλος. Μόνο σε σένα θα τόν πώ. Τα έμαθα να χορεύουν!

— Ω! τα έμαθατε να χορεύουν; φώναξε κατενθουσιασμένος ο Φίλιππος. Τι όρατα που θα είναι! Αχ, βαλετέ τα να χορέψουν να τα ιδώ! Σας παρακαλώ πολύ!

— Όχι, όχι, έκαμε ο παπάς, κοιτάζοντας γύρω του με φόβο. Αυτό δεν γίνεται, δεν είναι δυνατό. Χορεύουν, βλέπεις, με μουσική. Και πως μπορώ να τούς παίξω φλάουτο, ημέρα, με ανοιχτά παράθυρα; «Τρελλάθηκε ο πατέρας Ίωσήφ;» θα πούν...

Ο ένθουσιασμός του Φίλιππου μεγάλωσε.

— Επέρτε λοιπόν και φλάουτο; φώναξε. Ω, πως ήθελα να τ'άβλεπα να χορεύουν και σείς να τούς παίζετε φλάουτο!...

— Ναι, είναι πολύ διασκεδαστικό. Εδχαριστιέμαι όταν τούς παίζω και χορεύουν. Μου φαίνεται πως ξαναγινόμεναι παιδί σαν και σένα, γιατί στο σχολείο έμαθα να παίζω φλάουτο.

— Αλήθεια; στο σχολείο, όταν είσαστε μικρός;

— Ναι, άλλ' άμα έβαλα τα ράσα, τόν άφησα.

— Και γιατί τάφησατε;

— Γιατί είχα άλλες άσχολιες, άλλα καθήκοντα που δεν μου άφιναν καιρό για διασκέδαση. Μ' έννοεις;

— Ναι, σας έννοω...

— Από πολλά χρόνια, που λές, τόν φλάουτό μου έμεινε κλεισμένο στη θήκη του, χωρίς να τόν βγάλω ποτέ. Τώρα είμαι γέρος, η ζωή μου αναγκαστικά έγινε πιδ ήσυχη, εδω μου μένει άρκετός καιρός, ελεύθερος.

(Παράφραση από τή γαλλική) (Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΕΝ' ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Κάποτε στην Ακαδημία, η άριόδια επιτροπή από λογοτέχνες επρότεινε για βραβείο ένα λογοτεχνικό βιβλίο γραμμένο στη δημοτική. Μέλος τής Επιτροπής ήταν κι' ο Καμπούρογλος.

Ακολούθησε συζήτηση. Κι' ένας Ακαδημαϊκός, πολύ καθαρευουσιάνος, άνοιξε τόν υποψήφιο βιβλίο, διάβασε απ' αυτό μερικές περικοπές και μερικές λέξεις που τις είπε «περμαλλιαρές», και τελείωσε με έσρη άγανάκτηση:

— Είναι γλώσσα, κύριοι, αυτή;

Επιτρέπεται εις τόν Ακαδημαϊαν μας να βραβεύση τοιούτον βιβλίο; Απορώ μάλιστα πως Επιτροπή από έντίμους Ακαδημαϊκούς, ετόλμησε να ζητήση τήν βράβεισίν του. Αίσχος! αίσχος! αίσχος!

Σηκώθηκε τότε ο Καμπούρογλος κι' άπαθής, γαλήνιος, με τόν αϊώνιο του χαμόγελο, είπε:

— Διαμαρτύρομαι! Ο κ. συνάδελφος εφώνασε «αίσχος» μόνο τρεις φορές, ενώ τα μέλη τής Επιτροπής είναι... πέντε!

Ατέλειωτα γέλια ακολούθησαν, έπειτα έγινε ψηφοφορία, και τόν βιβλίο... βραβεύθηκε.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ...

Στόν Τέλλο Άγρα

Από έντορις στην εκκλησιά, νοιόθει ή ψυχή μου ζεστασιά. Κι' ή μυραδιά από τόν λιβάρι σε χίλιες σκέψεις μ' έχει βάνει.

— Τα χρόνια έκεινα πως να πώ που δσο παλιά είναι τ' αγαπώ; (Έλα μαζί. Θα πάω σε μία σκλη γεμάτη γιασεμιά.

Έκει που πέρασα μία ξένη, ζωή πικρή κι' άγαπημένη. Πού κι' οι άγκωνές της διηγούνται τα μυστικά που δεν ξεχνιούνται...)

Σαρακοστή... Χαιρετισμοί... Τού λιβανισού γλυκειά είναι ή όσμή. Και τής καρδιάς μου δεν τής λείπει ούτε ή χαρά μα ούτε κι' ή λύπη...

ΜΑΡΑΝΤΟΣ

Η ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τώρα που μπήκε πιά η Σαρακοστή, θα σάς άρσσει ίσως να κάναμε ένα μικρό γύρο στην Ελλάδα μας, για να ιδούμε πως γιορτάζουν την Καθαρή Δευτέρα και την αρχή της Σαρακοστής στις διάφορες χώρες της.

Άς πάμε πρώτα στη Χίο, στο ώραίο μας νησί του Αιγαίου. Έχει τὰ παιδάκια περιμένουν πως και τι να σημερώση η Καθαρή Δευτέρα για να τους έτοιμάση η μητέρα τους ή η γιαγιά τους την Κυρά-Σαρακοστή.

Και τί είναι αυτή η Κυρά Σαρακοστή; Είναι μια χάρτινη κουκλίτσα, σαν κι αυτές που κόβετε και σεις καμιά φορά για παιχίδι. Η μητέρα λοιπόν παίρνει ένα κομμάτι άσπρο χαρτί κι ένα φαλλίδι, και κόβει όμορφα-όμορφα μια κουκλίτσα. Της βάζει στο κεφάλι ένα σταυρό, της διπλώνει και τὰ χέρια σταυρωτά, γιατί περνάει όλη της την ώρα με προσευχές, της ζωγραφίζει μάτια και αυτιά, γιατί βλέπει και ακούει, μα δεν της βάζει όμως στόμα, γιατί νηστεύει ή καίμενη, δεν τρώει τίποτε. Τέλος, από κάτω, της κόβει έφτά ποδάρια!

Έφτά ποδάρια; Γιατί όχι σαράντα; Της κόβει έφτά, γιατί τόσες είναι κι οι βδομάδες της Μεγάλης Σαρακοστής. Μόλις τελειώση η μητέρα την κουκλίτσα, της περνάει μια κλωστή απ' το σταυρό του κεφαλιού και κρεμάει την κυρά Σαρακοστή κάτω απ' το εικονοστάσι. Κάθε Σάββατο, όποιο απ' τὰ παιδιά στάθηκε πιδ φρόνιμο όλη τη βδομάδα, τρέχει και κόβει ένα από τὰ πόδια της κυρά Σαρακοστής κι έτσι βλέπουν πόσες βδομάδες μένουν ακόμη ώσπου νάρθη το Πάσχα. Τò τελευταίο τò κόβουν τò μεγάλο Σάββατο και τò χώνουν μέσα σ' ένα ξερό σūκο, απ' εκείνα που θα παρουσιαστούν στο λαμπριάτικο τραπέζι. "Οποιοσ απ' τους μικρούς έχει την τύχη να τò βρη, — τί χαρά του — θα πάρη ένα κόκκινο αυγό παραπάνω ή μια χούφτα σταφίδες και καρύδια.

Άς φύγουμε τώρα από τη Χίο, κι άς πάμε να βρούμε τους Έλληνες μας που μας έχουν έρθει από τον Πόντο. Όπως τὰ χρόνια τὰ παλιά στην μακρινή της πατρίδα, ή έλληγνίδα από τον Πόντο, πρωί-πρωί την Καθαρή Δευτέρα θα έτοιμάση για τὰ παιδιά της τον Κουκαρά. "Αμ μπορεί και να μην τον έτοιμάση; Πώς θα καταλάβη τò παιδί ότι οι Άποκριτές τελείωσαν, ότι έρχεται ή Σαρακοστή με την προσευχή της και με τή νηστεία της, που στο τέλος φέρνει την πιε μεγάλη κι επίσημη γιορτή, την Άνάσταση; Πώς θα μάθη ότι στο διάστημα αυτό πρέπει να είναι φρόνιμο, ν' ακούη τους μεγάλους και να μη γυρεύη να φάη άρτυμένα φαγητά; Τέλος, πως θα μπορεί να λογαριάση πόσες μέρες ή βδομάδες της Σαρακοστής επέρασαν και πόσες μένουν ως τή Λαμπρή;

Ετσι λοιπόν γίνεται ο Κ ο υ κ α ρ ά ς. Κι ο Κουκαράς αυτός είναι ένα μεγάλο, δλοστρώγγυλο κρεμμύδι που επάνω του καρφώνουν έφτά μαύρα φτερά από κόττα—δσες είναι κι οι βδομάδες της Μεγάλης Σαρακοστής—και μ' ένα σπάγγο τò κρεμμύδι από τò ταβάνι. Μόλις ξυπνήσουν τὰ παιδιά την Καθαρή Δευτέρα, βλέπουν τον Κουκαρά κιάλας κρεμασμένο. Τὰ πιδ μεγάλα τόν γλεντάνε, γιατί αυτά θα σκαρφαλώσουν κάθε Σάββατο για να τού βγάλουν ένα φτερό και να μετρήσουν πόσες βδομάδες μένουν ακόμη. Μα τὰ μικρότερα... τόν φοβούνται. Γιατί κάθε φορά που ένα παιδάκι κάνει καμιά άταξία, ή όποτε ζητήση από τή μητέρα του κρέας ή τυρί, τού δείχνει ψηλά τον Κουκαρά.

Τυρί γυρεύεις, κακόπαιδο, σήμερα Καθαρή Δευτέρα; Τώρα να κατέβη ο Κουκαράς να σε φάη. Στην Άμισό μάλιστα τὰ παιδάκια θα φοβόντουσαν ακόμη περισσότερο τον Κουκαρά, γιατί εκεί τον κάνουν πιδ στολισμένον—σικιάχτρο σιστό! — Του καρφώνουν γύρω γύρω 48 μικρά μαύρα φτερά, όσες είναι οι ημέρες της Μεγάλης Σαρακοστής—και 7 μεγάλα—δσες είναι οι βδομάδες της. Κάθε μέρα βγάζουν ένα από τὰ μικρά φτερά και κάθε βδομάδα ένα από τὰ μεγάλα, κι ο λογαριασμός είναι τέλειος.

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ ΣΕΙΡΑ ΤΡΙΤΗ*

1 Με την Κερά την Άλεπού Μιά κάρδαλις μαλώνει Ποιά νάν' ή όμορφότερη, Κ' ή γκρίνια δεν τελειώνει. — "Αν έχεις σύ με τὰ πλουμιά Τήν όμορφιά σου τόση, Έχω, φωνάζ' ή πονηρή Κι' εγώ μυαλό και γνώση!

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

(*) Η πρώτη και δεύτερη σειρά έδημοσιεύθησαν εις τόν περιστόν μας τόμον.

ΜΙΚΡΗ ΠΙΑΝΙΣΤΑ

Στην έγγονή μου

Και πεταίνε φτερωμένα τὰ μικρά σου δακτυλάκια Και διαλέγουνε από πιάνο που και που θά να καθίσουν, Άες πως είναι μέσ' στο δάσος μαγικά άηδονάκια, Που γυρεύουν τò κλαδάκι που γλυκά θα κελαιθήσουν.

Και μιά κάθονται και πάλι ξεπετούν με γρηγοράδα, Κι' άλλου κρεχουνε να πάρουν έναν ήχο πιδ γλυκό, Πότε πάλι χιλίες νότες ξεπερνούνε στην άραδιά Και λαλούν με χίλια χάρδια τραγουδάκι άγγελικό.

Και τί δύναμη, τί χάρη, πόσο αίσθημα και χρώμα Στο Μπετοβεν και στού Σούμαν κι' άλλων τίς συνθέσεις δίνεις, Μας σκλαβάνεις την καρδιά μας και μας κλείνεις και τò στόμα, Και της πίκρας της ζωής μας με μιά γλύκα απαλώνεις.

Ω, κι' αν έρθη μιάν ήμερα, με χαρά που θά σε δούμε Σακουστή και φημισμένη μιά πιανίστα στην Ελλάδα, Υπερήφανοι για σένα και με θαυμασμό θα ζούμε. Είς έσένα θά χρωστούμε, της ζωής μας τή γλυκάδα.

Θ Α Κ

Η ΣΥΝΑΧΩΜΕΝΗ ΑΛΕΠΟΥ

Ο Βασιλιάς των ζώων, τò Διουτάρι, προσκάλεσε μιά μέρα την Άλεπού και τò Γάϊδαρο να τους κάνη τò τραπέζι.

— Και πρώτα, τους λέει κομπάζοντας, να σάς δείξω τή σπηλιά μου!

Θάμασαν οι καλεσμένοι τή μεγαλοπρέπεια τού βασιλικού παλατιού. Λογής-λογής όμως κόκκαλα, από φαγωμένα ζώα, πεταμένα δώ και κει, βγάζανε μιά — λ' — δυσάρεστη μυρουδιά. Ο γάϊδαρος δέ βάσταξε: — "Ωραίο τò σπίτι σου, Μεγαλειότατα, βρωμάει όμως!

— Τι; βρωμάει;

Τόν βουτάει από τò σβέρκο και τόν κάνει κομμάτια.

— Και σύ, κυρά-Μαριά, τί λές για τή φαλιά μου;

— "Εξαιρετικό παλάτι, Βασιλιά μου, θαύμα ιδέσθαι!

— Κι' ή μυρουδιά;

— Ποιά μυρουδιά; Άψού! άψού! εγώ πεθαίνω απ' τò συνάχι...

(* Από Όλλανδικό παραμύθι)

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΓΗ

ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΑΣΤΟΥΡΜΑ - ΜΠΕ Ι

Άγαπητοί μου,

ΤΗ «Βαβυλωνία», τήν παλιά κωμωδία τού Βυζαντίου που είναι σήμερα κλασσική, υπάρχει μια σκηνή όπου οι ήρωες — Κρητικός, Πελοποννήσιος, Κύπριος, Λογιώτατος κ. ά. — κάθονται στο τραπέζι μιας «λοκάντας» να φάνε. Ο σερβιτόρος ρωτά έναν-έναν τί φαγητό θέλει, κι όταν έρχεται ή σειρά τού χαριτωμένου Άνατολίτη, γίνεται μεταξύ αυτού και τού σερβιτόρου ο επόμενος περίπου διάλογος:

- Τού λόγου σας τί θέλετε;
— Τι έχεις, τζάνουμ;
— Κρέας βραστό, σούπα... σάς άρσσει;
— Τζάνουμ, δεν είμαι άρρωστος.
— Να σάς φέρω μακαρόνια;
— Άμ δεν είμαι καμήλα να μασώ χαμουρί (ζυμαρί).
— Τι θέλετε λοιπόν;
— Παστουρμά, μπέ! έχεις;
— Έχω ώραϊότατο.
— Φέρε με!

Από μιά παράσταση λοιπόν της «Βαβυλωνίας», όταν ήμουν νέος, έμαθα για πρώτη φορά πως υπάρχει κάποιο φαγητό που τò αγαπούν οι Άνατολίτες—γιατί καθένας από τους διαφόρους εκείνους Έλληνες εζήτησε τò αγαπητό της πατρίδας του— και που τò λένε πα σ τ ο υ ρ μ ά. Άλλά τίποτα περισσότερο. Ούτε στη Ζάκυνθο ούτε στην Άθήνα έτυχε να ιδώ ποτέ παστοურμά, κι ως προχτές άκόμα δεν ήξερα τί λογής φαγητό είναι: κρεατινò ή νηοτήσιμο; παστό ή μαγειρεμένο; ξερό ή με σάλτσα; Αυτό έμελλε να τò μάθω, ύστερ' από τόσα χρόνια, αυτές τίς ήμέρες. Και να πως: Οι δημοσιογράφοι της Τουρκίας είχαν τήν καλωσύνη να στείλουν στους έδω συναδέλφους τους από ένα δέμα καθένα με διάφορα τρόφιμα (δωρο πολύτιμο, βλέπετε). Η «Ένωσις των Συντακτών», που έχω τήν τιμή να είμαι μέλος της, μου έστειλε και τò δικό μου. Κι όταν τò άνοιξα, βρήκα μέσα, ανάμεσα σάλλα, κι ένα χοντρό κομμάτι, σαν από παστό ή

καπνιστό κρέας που δεν τò εγνώριζα. — Κι' αυτό τί είναι; ρώτησα. — Παστουρμάς, με πληροφορήσαν. — Ά! παστοურμά-μπέ; απ' αυτόν παύ έφαγε κι ο Άνατολίτης της «Βαβυλωνίας»; — Άκριβώς! — Ωραία! τώρα λοιπόν θα φάω κι' εγώ. Κι' από τί κρέας είναι; βωδινò; — Όχι! αυτός είναι εκλεκτός παστοურμάς, κι' ο εκλεκτός γίνεται μόνο από κρέας καμήλας. — Ψ, θα φάω τώρα και καμήλα; Μα πως τò χουν κάνει έτσι; — Μ' ένα πικάντικο κάπνισμα, δλο σκόρδο και πιπέρι. Κάτω-κάτω, βλέπεις, έχει κι' ένα στρώμα λαρδί. — Και τρώγεται έτσι, ώμò; — Τρώγεται κι' ώμò, αλλά καλύτερα είναι τηγανητό με μόνο τò λαρδί του. — Ένώ λάβαινα αυτές τίς πληροφορίες, εξέταξα και τò κομμάτι εκείνο τού παστοურμά, τò κοίταξα απ' όλες τίς μεριές, τò ζύγισα, τò μύριξα και... είχα μεγάλες άμφιβολίες αν θάταν φαγώσιμο κι' από μη Άνατολίτη. Με βεβαίωσαν όμως πως ο παστοურμάς ήταν κάτι «ιδιαιτερο» που άρσσει πολύ κι' έξω απ' τήν καθαυτό Άνατολή, και μ' επρότρεψαν να τόν δοκιμάσω. — Αυτό κι' έκαμα τήν ίδια ήμερα. Η δικημεριά μας που έτυχε να ξερη έτηγάνισε με τέχνη μερικέσ φετίτσες από τò κρέας εκείνο της καμήλας, και στο τραπέζι πήρα κι' εγώ μιά,

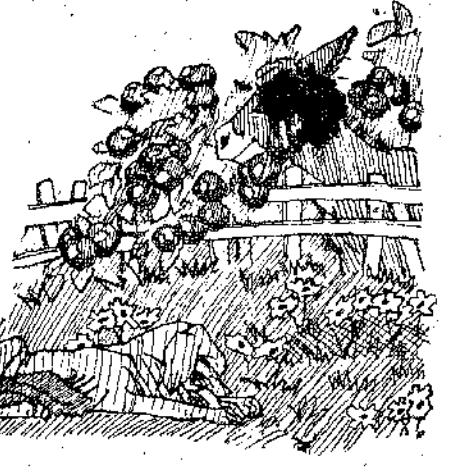
ΤΙΜΟΣ Ο ΤΕΜΠΕΛΗΣ ΚΑΙ ΤΖΑΝΑΜΠΕΤΗΣ Ο ΚΕΦΑΛΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο πονόψυχος λοιπόν γαϊδαρέλλος παίρνει με τò στόμα του και ρίχνει στον πεινασμένο σκύλο πρώτα τò ψωμί. Ο σκύλος, έννοείται, δεν περιμένει να τού δώσουν και τήν άδεια για να τò χάψη όλο σε μιά στιγμή. "Επειτα σηκώνει τὰ μάτια του και κοιτάζει τόν γαϊδαρέλλο, κουνώντας τήν ουρά του, σά να τόν παρακαλή να τού δώση κι' άλλο. — Έχεις δικιο, λέει μέσα τού ο γαϊδαρέλλος; τί να σου κάμη τò ψωμί που έφαγες; Για τήν πείνα σου ήταν τόσο λίγο! Εύτυχώς είναι και τò τυρί. Άλλά πως να σου τò ρίξω; Οι γαϊδαροι συ-

να τή φάω— αν τρωγόταν— με τὰ ντολμαδάκια μου. Με πολλή δυσπιστία έκοψα ένα μικρό κομμάτι και τò έβαλα στο στόμα μου. Άλλ' έμα τò μάσησα, έκοψα εδθός ένα μεγαλύτερο, έπειτα εν' άκόμα μεγαλύτερο, και τέλος καταβρόχθησα τὰ ύπόλοιπα με άληθινή ήδονή. Άναγνώρισα τότε πως οι Άνατολίτες έχουν δικιο που τρελλαινούνται για παστοურμά-μπέ, μα κι' όσοι άλλοι—άμετρητοι φαίνεται, στον κόσμο—τόν αγαπούν. Είναι κάτι γευστικώτατο, και μάλιστα— τò συμπέρασμα, γιατί δεν μπορούσα να φαντασθώ τίποτα ωραιότερο από τò κομμάτι που έφαγα—εταν είναι από κρέας καμήλας!

Θυμήθηκα άκόμα κι' ένα φίλο μου, Ζακυνθινò άριστοκράτη, — τί παράξενα πράγματα—που ήταν μιά φορά εδωγάμπρος σ' ένα πλοίοιο άθηναϊκό σπίτι, κι' έφτασε να χωρήση τή γυναίκα του, μόνο και μόνο γιατί ο πεθερός του, λιγάκι Άνατολίτης, συνήθισε να τρώη κάθε μέρα παστοურμά! Σήμερα βλέπω πως ο φίλος μου ήταν πολύ υπερβολικός. Συλλογιέμαι όμως και τόν δικαιολογώ τώρα λιγάκι, πως ή έποχή εκείνη ήταν άλλη. Αν ήταν ή σημερινή, ώρισμένως θάνηχόταν και τόν παστοურμά. Ίσως μάλιστα και θά τού άρσσει όπως και σε μένα. Όταν έχη κανένας τόσο λίγα φαγώσιμα και σπάνια βλέψη κρέας στο τραπέζι του, πολύ φυσικό είναι να τού άρσση και τò κρέας της καμήλας, καπνιστό με σκόρδο και πιπέρι—παστουρμά-μπέ!

Σας άσπάζομαι. ΦΑΙΔΩΝ

χάινονται πολύ το τυρί και ποτέ δεν το βάζουν στο στόμα τους. Από την επιθυμία όμως να κάμη το καλό, ο Κεφάλας ένιωσε την αηδία του, πήρε γενναία και το τυρί, το έφριξε στο σκύλο, κι άμέσως άρχισε να μασσουλίζει ένα γαϊδουράγαθο, για να ξεπλύνη το στόμα του.

Ο σκύλος καταβρόχθισε και το τυρί όπως το ψωμί. Και βλέποντας πως ο γαϊδαρέλλος δεν τον έπρόσεχε πιά—δεν θά είχε και τίποτ'άλλο να του δώσει—έφυγε ευχαριστημένος.

Σε λίγο γύρισε κι ο Τιμος, πεινασμένος κι αδειός, για να κοιταστεί. Είχε όμως πολύ δυσάρεστη έκπληξη, όταν είδε το σακκούλι του ανοιχτό και άδειο. Καλέ, ποιός του έφαγε το κοιτασίό του;—Και ποιός άλλος από τον Κεφάλα; Μήπως ήταν κανένας άδει, στην έρημιά;

Τι περίεργο όμως να φάνη ψωμί και τυρί, αυτός που δεν έτρωγε παρά χορτάρι! Μά ήταν γαϊδάρος εξαιρετικός! Κι' όταν ο Τιμος έγύρισε στο άγρόσπιτο να του δώσουν άλλο κοιτασίό, γιατί του το έφαγε ο Κεφάλας, εθαύμασαν όλοι, κι' από τότε ο γαϊδαρέλλος έβγαλε όνομα. Ήταν πιά ο παραξένος Τζαναμπέτης «που έτρωγε τυρί». Έπειδή όμως δεν τον ξαναείδαν να βάλει τέτοιο πράγμα στο στόμα του, ένόμισαν πως ο Τιμος είχε ψέματα εκείνη την ημέρα πως ο Κεφάλας του έφαγε το ψωμί και το τυρί, για να του δώσουν κι' άλλο. Έτσι, με την έλεημοσύνη του—μνημόσυνο με ξένα κόλλυβα—ο γαϊδαρέλλος κατάφερε να βλάψη τον μικρό του άφεντικό, που είδε κι' έπαθε ως να πείση τους δικούς του πως και την ημέρα εκείνη, όπως πάντα, είχε την αλήθεια.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΕΡΙΝΑΣ

Θά σάς δώσω μιá συμβουλή: Μην άρροσιώνεστε ποτέ σε τίποτε, αν θέλετε τα περιορίσετε τις λύπες σας στο ελάχιστο. Ακολουθήστε την άρχαία Στωϊκή, που είχε πως αν ένα πράγμα σάς γίνεται πρόξενο καθημερινών άησυχιών, σπάστε το μόνοι σας για να ήτυχάσετε.

Δυστυχώς εγώ δεν άκολουθήσα ποτέ στη ζωή μου τη συμβουλή του παλιού φιλοσόφου κι' άρροσιώθηκα πάντοτε σε πρόσωπα και πράγματα με άληθινό πάθος. Έτσι βρέθηκα και βρισκώμαι όλοένα στην άνάγκη να υπαρέσω. Είμαι άδιόρθωτος. Κι' ούτε που υπάρχει καμμιá έλπίδα να διορθωθώ πιά στην ηλικία που έφτασα. Δέ μιλώ μόνο για τη συγγένεια ή τη φίλεια. Μιλώ και για τους μικρούς δεσμούς μας μ' άσημαντα για τους άλλους πράγματα. Για την άγάπη μας λόγω χάρη προς ένα σκύλο, μιá γάτα, ένα πουλί, ένα λουλούδι. Πόσες λύπες δέ μ' έχουνε ποτίσει όλ' αυτά με τις άρρώστιες τους και τους θανάτους!... Κι' ενώ κάθε φορά, κώνω όρκο και σταυρό, να πάψω να δημιουργώ καινούργιες αιτίες πικριών ξαναδένουμαι, χωρίς να το θέλω με νέες στοργές.

Έτσι, έδω και λίγους μήνες, στο κλουβάκι του καναρινιού μου, που το είχα κρεμασμένο από ένα κλαρί του μοναδικού δέντρου της άδλης μου—που έχει για όνομα σχολαστικό κι' άπίθανο x u a v o φ u λ o s άκακία—μιá καρδερίντα σκάλωσε επάνω του και ζήτησε να μπή μέσα.

—Α! είπα, άρκετούς μπελάδες μου δίνει το καναρίνι. Τι θέλει τώρα κι' αυτή; Άς πάει στο καλό! Και προχώρησα με τη βεβαιότητα πως μόλις με μωρσιτεί κοντά της θά φοβηθή και θά πάρη το πέτσιμά της. Μά κάθε άλλο. Νομίζει κανείς πως περιμένα να την πιάσω. Κι' όλο το ύψος της ήταν σά να μεδλεγε: —Έ, δέ με πιάνεις, κουτέ; Τι περιμένεις;

Κι' άπλωσα τη φούχτα μου και την έπιασα. Τότε αυτή έκανε πως θύμωσε και με τσίμπησε με το ραμφάκι της. Κι' εγώ τη φίλησα και την έβαλα μέσα στο κλουβί.

Η καρδερίντα δεν άργησε ούτε μιá στιγμή να γίνη του σπιτιού. Κι' άμέσως έτρεξε προς το φλυτζανάκι με το νερό κι' ήπιε κάμποσο για να ξεδιψάσει κι' ύστερα προς το κουτί με το κανναβούρι για να τη γεμίσει κι' ύστερα στο γορταράκι για να συμπληρώσει το φαγητό της, κι' ύστερα προς τη μικρή μπανιέρα για να πάρει και το μπάνιο της. Με τί ευχαρίστηση, με τί ήδονή μπήκε μέσα στο νερό, καταπαρώνοντας τα φτεράκια της. Κι' ύστερα άρλινησε να πετάη χαρούμενη από στήριγμα σε στήριγμα, τσιμπώντας περαστικά και το ποδαράκι του καναρινιού μου, που με κατάπληξη, το καιμένο, παρακολουθούσε τόσην ώρα τώρα την ξετσιπωσιά της! Κι' ύστερα τέλος έφριξε μιá κουτσουλίτσα σαν άπόδειξη της καλής λειτουργίας του πεπτικού της σωλήνα, και εξαφρωμένη, ίκανοποιημένη πιά, έπήρε ψη-

λά τον άμανε, σχεδιάζοντας διάφορες κελαιδίσιτικές νότες!

Πώς να μην τ' άγαπήσης τέτοιο πουλάκι και πως να μην άρροσιώθης σ' αυτό;

Έτσι περνούσε τις μέρες της. Κι' εγώ μονάχος μου, φρόντιζα για την πέστρα και την τροφή και των δυώνων.

Άξαφνα κάποιος άπομωσήμερο την είδα κατασφιασμένη. Κατάλαβα πως κάτι σοδαρό της συνέβαινε. Την πήρα στο χέρι μου χωρίς να φέρη καμμιá αντίσταση. Κακό σημάδι, είπα. Άρρωστη!... Άπ' τί όμως; Έλα, παρακαλώ, να γίνης πουλογιατρός και να κάνεις διάγνωση!... Κρουλόγησε; Κακιστομάχιασε; Ή τοιμηθήκε από κάποιον φαρμακερό σερπετό; Της άνοιξα το πυρετωμένο ραμφάκι της και της έσταξα λίγη Σαμιώτικο γλυκό κρασί. Για μιá στιγμή έμοιασε πως συνέρχεται, πως ζωηρεύει!... Ψεύτικη έλπίδα!... Γιατί το κατασούριασμα των φτερών ξαναφανίστηκε. Πήρα ένα κομμάτι φανέλλας, τη σκέπασα και την τοποθέτησα σε μιá γωνιά για να ξεσταθί... Όμως δεν ήθελε τίποτε άπ' αυτά. Και μόνη της ίδια είταν να τρυπώσει κάπου, που να μην τη βρίσκω, που να μην τη βλέπω... Σά να ντρεπότανε για την κατέσπασή της!... Κι' έτσι τρυπωμένη, πίσω από ένα έπιπλο, την άνακάλυφα σε λίγην ώρα... Ήταν πεσμένη στο πλάι, με τα ποδαράκια της μαζεμένα σφιχτά και το κεφαλάκι της μισοκρυμμένο μέσα στο πουπουλό των φτερών της, σά να γύρευε να κρύψη την άγωνία που πέρασε τις στιγμές του θανάτου της.

Και τώρα την έχω ξαπλωμένη μέσα στη φούχτα του χεριού μου και θαυμάζω την όμορφιά της που χάθηκε τόσο πρόωρα. Τό προσώπιό της το κόκκινο, γύρω άπ' τη μαύρη μάσκα των σβουλιών ματιών της, το μαύρο κεφαλάκι της, που είναι σά να φαν τσεμπέρι χωριτοπούλας, το σταχί, σπυθιάκι της, ή άνοιχτή πλατίτσα της, οι μαύρες φτερουγιές της, οι στολισμένες στη μέση με το γλυκύτερο κίτρινο χρώμα κι' οι στιγματισμένες στις άκρες μ' άσπρα στίγματα, όπως κι' ή οδρίτσα της, με κρατάνε σαστισμένον. Και της λέω κρυφά το παράπονό μου:

—Γιατί να ρθης;... Γιατί νασαι τόσο όμορφη, τόσο παιχνιδιάρη, τόσο άξιαγάπητη;... Και γιατί να φύγης τώρα με τέτοιο σκληρό τρόπο;... Δεν πέθαινες άλλου;... Προτού σε γνωρίσω;... Προτού σ'

άγαπήσω;... Όμως σ' όλα αυτά δεν άπαντάει γρύ. Σιωπηλή και ήσυχη μοιάζει σά να λέη: —Δέ σιπαιίνεις πιά;... Σου ζήτησα τίποτε;... Βαρέθηκα να σ' άκούω!... Άνοιξε μιá τρύπα στον κήπο σου και χώσε με μέσα!... Άπό τα μόριά μου, όταν έρθη ή άνοιξη, θά ξεπεταχτούν άλλες ζωούλες, —λουλούδια με τα χρώματά μου, που θά τά βλέπουν τα πουλάκια και θά σταματούν για να τα θαυμάσουν και να τ' τραγουδήσουν.

άγαπήσω;... Όμως σ' όλα αυτά δεν άπαντάει γρύ. Σιωπηλή και ήσυχη μοιάζει σά να λέη:

—Δέ σιπαιίνεις πιά;... Σου ζήτησα τίποτε;... Βαρέθηκα να σ' άκούω!... Άνοιξε μιá τρύπα στον κήπο σου και χώσε με μέσα!... Άπό τα μόριά μου, όταν έρθη ή άνοιξη, θά ξεπεταχτούν άλλες ζωούλες, —λουλούδια με τα χρώματά μου, που θά τά βλέπουν τα πουλάκια και θά σταματούν για να τα θαυμάσουν και να τ' τραγουδήσουν.

(Άπό τα "Έντερμέδια")

ΣΑΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ
Έθνηόν Άριστόν Γραμμάτων

Η ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΣΚΥΛΟΥ

Τό ίστιοφόρο «Κριστόφερσον» βούλιαζε τόσο άπαλά, που ο Σέντερ είχε την περίεργη έντύπωση πως ή θάλασσα άνέβαινε προς το μέρος του. Σε λίγο τον έφθασε και με άπελπισία έννοιωσε πως τό κατάρτι όπου κρατιόταν τον τραβούσε κατά κάτω. Τότε άποφασιστικά ρίχθηκε στη θάλασσα, έπάλαψε με το νερό που τον έπνιγε και όταν μπόρεσε ν' άνεβή στην έπιφάνεια δεν έβλεπε πιά τίποτε άπό τό καράβι. Τίποτε άπολύτως, παρά μονάχα την άπέραντη θάλασσα!

Κολυμπούσε μηχανικά, κοιτάζοντας σαστισμένος τριγύρω του. Ξαφνικά μιá σανίδα ξεπετάχθηκε άπό τό βυθό, εκεί κοντά του. Γρήγορα την έφθασε και την μεταχειρίστηκε για άποκούμπι, ώστε να μην κουράζεται.

Σε λίγο διάκρινε κάποιον άλλον που πλησίαζε και εκεί που άναρρωτιόταν ποιός τάχα άπό τους συντρόφους του νά σάθηκε, είδε πως δεν ήταν παρά ο σκύλος του πλοίου. Ο Σέντερ μισούσε αυτό τό σκύλο και φαίνεται πως κι' αυτός δεν συμπάθησε πολύ τον Σέντερ. Και να τώρα που πλησίαζε! Τό δυστυχισμένο ζώο, σαν έφτασε κοντά στη σανίδα άκούμπησε επάνω τα πόδια του.

Ο Σέντερ, έννοιωσε τη σανίδα να βουλιάζει κάτω άπ' αυτό τό πρόσθετο βάρος. Τότε με φρίκη την έτίναξε, ώστε τα πόδια του σκύλου έχασαν τό στήριγμά τους, μά πάλι τό σκυλί την έφθασε κολυμπώντας και πάλι ο Σέντερ τον έδιωξε. Αυτό έγινε πολλές φορές, ως που ο Σέντερ κατάλαβε πως πιό γρήγορα θά κουράζονταν αυτός, παρά ο σκύλος. Έτσι στο τέλος τον άφησε πιά ήσυχο και αυτός δοκίμασε ν' άνασκηωθή για να ιδή μήπως φαινόταν κανένα πλοίο. Μά τίποτε δεν φαινόταν στο

άχανές πέλαγος! Θυμήθηκε πως βρισκόταν πολλά μίλια μακριά από την πλησιέστερη παραλία και μόνο μιá εξαιρετική τύχη μπορούσε να τον σώσει. Με φρίκη τώρα σκεπτόταν πως μονάχα λίγες ώρες θά μπορούσε να συγκρατηθή άκίμα, έχοντας για μόνο άποκούμπι τη σανίδα, ως που να παραλύση και τότε θά βυθιζόταν πιά στο θάνατο! Έτσι και αν κατώρθωνε να δεθί με τα ρούχα του πάνω στη σανίδα, τί θά κέρδιζε; Μόνο να παρατείνη την πάλη με τον θάνατο! Χωρίς τροφή και νερό, ή άγωνία του θά ήταν φρικτή, ίσως και να τρελαινόταν!

Τότε τα μάτια του άντίκρουσαν τό υπομονητικό βλέμμα του σκύλου και αισθάνθηκε μίσος γι' αυτό τό ζώο, που δεν έννοιωθε πως ο θάνατος τους παραμόνευε.

Τώρα ο σκύλος άκούμπούσε τό ρόγχος του άνάμεσα στα δυό πόδια του, πάνω στη σανίδα και άφρινε τό σώμα του να έπιπλήη, χωρίς να κοιτάξη. Τα νεύρα του ήταν ήρεμα, ενώ ο Σέντερ βρισκόταν σε διαρκή άγωνία προσπαθώντας να ιδή μήπως φαινόταν κανένα πλοίο. Δεν σκεπτόταν σαν κι' αυτόν ότι σε λίγο θ' άρχιζε τό μαρτύριο της δίψας και πως τα πόδια του θά έχαναν γρήγορα τό στήριγμά τους. Έδτυχισμένο ζώο που δεν σκεπτόταν παρά τό παρόν! Ένώ αυτός, ο Σέντερ, σ' αυτή τη λίγη ώρα που είχε περάσει, είχε πεθάνει—με τη σκέψη του—τουλάχιστον έκατό φορές! Ήταν βέβαιος τώρα πως όταν αυτός θά είχε πνιγεί πιά, ο σκύλος θά βρισκόταν άκίμα εκεί. Τότε θύμωσε, έβγαλε τό πανταλόγυ του, τό έδεσε γύρω άπ' τη σανίδα, και πέρασε τό ένα χέρι του μέσα στη θηλεία που είχε κάνει ύστερα άκούμπησε τό κεφάλι του στη σανίδα όπως έκανε κι' ο σκύλος!

Μετά στύλιωσε τα μάτια του στο υπομονητικό βλέμμα του ζώου, προσπαθώντας να μην σκέπτεται... σαν τό σκύλο!

Τό άπόγεμα της δεύτερης μέρας, τα πόδια του σκύλου άρχισαν να γλυστούν άπό τη σανίδα. Άρκετές φορές κολύπησε και στηρίχθηκε πάλι, μά κάθε φορά ήταν πιό εξαντλημένος και τότε ο Σέντερ κατάλαβε πως τό ζώο δεν θά βαστούσε πολύ άκόμα, και ταυτόχρονα έννοιωσε πως αν έχανε τό σκύλο και δεν άντίκρυζε πιά τό υπομονητικό βλέμμα του, θά σκεπτόταν πάλι τον θάνατο

και τότε ώρισμένως θά τρελαινόταν.

Τότε έβγαλε τό πουκάμισο του και με προσοχή έδεσε τα πόδια του σκύλου στη σανίδα.

Την τρίτη μέρα έπεσε δυνατή βροχή. Ο Σέντερ, γέμισε τις χούφτες του νερό και ήπιε με άπόλαυση, ύστερα τις γέμισε πάλι κι' έδεσε τό σκύλο να πιη...

Έκείνο τό βράδυ, ένα βαπόρι, κατάφυτο, πέρασε. Ο Σέντερ φώναξε όσο μπορούσε πιό δυνατά, μά γρήγορα βράχυνισε ή φωνή του. Ο σκύλος γαύγισε, μά κανένας δεν τούς άκουσε. Με άπόγνωση ο Σέντερ φώναζε άκόμα, αν και τό πλοίο είχε άπομακρυνθεί πιά. Σαν είδε όμως πως ο σκύλος δούπασε, σάπασε κι' αυτός. Άπ' εκεί και πέρα δεν έννοιωσε πιά τίποτε, του ήταν άδιάφορο αν οι ώρες περνούσαν ή αν ήταν άκόμα ζωντανός ή νεκρός—παρά άσυναίσθητα προσπαθούσε τα μάτια του ν' άντίκρύξουν τα μάτια του σκύλου...

Ο γιατρός του πλοίου της γραμμής «Περνάμπο», που είχε περισυλλέξει έναν άνδρα και ένα σκύλο, δειμένους σε μιá σανίδα, δεν μπορούσε να πιστέψη τους παρκλογισμούς του ναυαγού, που ίσχυρίζονταν πως τέσσερα μερόνυχτα τώρα βρισκόταν μαζί με τό σκύλο στα κύματα. Ήταν φυσικώς άδύνατο! Θά ήταν παραμιλητό πυρετό!

Ο γιατρός στεκόταν δίπλα στη κουκέττα, κοιτάζοντας τον ναυαγό, που τυλιγμένος σε μιá κουβέρτα, κρατούσε τόσο σφιχτά άγκαλιασμένο τό σκύλο, ώστε ή ίδια κουβέρτα έφθανε για να σκεπάξη και τους δυό. Στάθηκε άδύνατο να περιποιηθούν τον άνθρωπο αν δεν έφερναν τό σκύλο δίπλα του. Τώρα κι' οι δυό κοιμόνταν ήσυχoi.

—Έξήγησέ μου, αν μπορείς, έλεγε ο γιατρός στο βοηθό του, γιατί ένας άνθρωπος που έπρόκειτο να πεθάνη έβαλε τόση φροντίδα για να σώση τη ζωή ενός σκύλου;

(William Mac Harg)

Μεταφρ. Φ. ΓΕΡΟΜΙΧΑ

ΜΟΥΜΟΥΣ, Ο ΓΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΝΤΕΣΣΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό Μ. ΒΕΔΟΛΛΙΕΡΕ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μια φρικτή και απαίσια μυρουδιά είχε χτυπήσει τη μύτη του. Έκαμε μια βόλτα γύρω από το τσανάκι, το ξαναμύρισε, μα και πάλι αποτραβήχτηκε με φρίκη. Το ξυπνο ζώο είχε μυριστεί τα δηλητήρια.

— Μπά ; τί έπαθε ο γάτος, γιατί δεν θέλει το φαί του ; άπόρησε η κυρά- Γαβριέλλα. Κι' άφου μάταια κάλεσε δυο και τρεις φορές τον Μουμού να δοκιμάση από το φαγητό, στο τέλος πήγε να βρῆ τον κύρ-Μαθιό, γιά να του πῆ πως ο γάτος οδτε να δοκιμάση καν δεν ήθελε τον μεζέ που του είχε ετοιμάσει.

Ο έγκληματίας την άκουσε με συγκρατημένη λύσσα.

— Τι ; έκανε, άρνήθηκε να φάη ; Αυτό λοιπόν σημαίνει πως δεν παινά.

— Έτσι φαντάζομαι κι' εγώ, κύρ-Μαθιό μου, γιατί το πιάτο που ετοιμάσες έχει πολύ δρεκτική όψη. Άφου μου έρχεται να το φάω εγώ ! Και γιά να δώσω στο Μουμού το παράδειγμα, θα το δοκιμάσω ή ίδια.

Άκούοντας αυτά τα λόγια, ο κύρ-Μαθιός, άρχισε να τρέμη. Γιά μια στιγμή έφριξε με τη σκέψη τί μπορούσε να συμβῆ, και άθελά του φώναξε :

— Μή, μην το έγγίξης γιά όνομα του Θεού !

— Γιατί ; Το φαγητό είναι καθαρό, δεν το πείραξε άκόμη κανείς. Η έχει μήπως τίποτε το βλαβερό μέσα ;

— Ω όχι, όχι βέβαια, τραύλισε ο κύρ-Μαθιός, αλλά ή τροφή που έχει ετοιμασθεί γιά ένα ζώο δεν επιτρέπεται να φαγωθῆ από ένα χριστιανό. Πρέπει κανείς να διατηρῆ ως ένα όρισμένο σημείο την ανθρώπινη αξιοπρέπειά του.

Η κυρά Γαβριέλλα παραδέχτηκε πως τα λόγια του κύρ-Μαθιού ήταν σωστά και είπε :

— Πολύ καλά τότε. Το φαγητό αυτό θα μείνη άποκλειστικά γιά το Μουμού. Δεν έννοώ πιά να υποχωρώ σε όλα του τα καπρίτσια, και αν δεν φάη αυτό, δεν θα του δώσω τίποτε άλλο.

Τό άλλο όμως πρωί το πιάτο με το φαγητό εξακολουθούσε να μένη άπειραχτο.

Ο οικονομός είχε την έλπίδα πως ή πείνα θα άνάγκαζε το γάτο να γευθῆ το δηλητηριασμένο κρέας. Μα ο Μουμούς δεν ήταν τόσο άνόητος.

Προτίμησε να υποφέρῆ, τρεφόταν με ψίχала ψωμιού και κανένα κοκκαλάκι που έθρισκε στα σκουπίδια, και άποτραβιόταν με φρίκη κάθε φορά που ή κυρά Γαβριέλλα του παρουσίαζε το μοιραίο πιάτο, ως που στο τέλος έμεινε λησμονημένο σε μια γωνιά.

Ο κύρ-Μαθιός, βλέποντας πως ή σκευωρία του δεν είχε πετύχει, άγρίεψε άκόμη περισσότερο. Ο πόθος του να άπαλλαγῆ άπ' τον Μουμού καρφώθηκε κι ά επίμονα στο μυαλό του, του έγινε μονομανία : νύχτα και μέρα δεν είχε, δεν έκανε,

Ο κύρ-Μαθιός και το πινθηκοτόνον

παρά μόνο αυτή τη σκέψη. Και κάθε γράμμα της κοντέσας, όπου ζητούσε να μάθῆ νέα γιά το γάτο και υποσχόταν στην κυρά Γαβριέλλα πως θα την ανταμείψῆ πλουσιοπάροχα γιά τίς περιποιήσεις που του έκανε, μεγάλωνε τη λύσσα του έχθρου του. Σοφίζόταν τα πιο καταχθόνια σχέδια γιά να βγάλῆ από τη μέση το Μουμού δίχως να κινδυνέψῆ να πάθῆ τίποτε ή να φανερωθῆ ο ίδιος ; μα κανένα από τα σχέδιά του δεν του φαινόταν άρκετά άποτελεσματικό. Στο τέλος όμως βρῆκε έναν τρόπο που του φάνηκε ο καλύτερος άπ' όλους :

Στην κάμαρα της κυρά Γαβριέλλας, επάνω σ' ένα βαρύ μαρμάρينو

βάθρο, ήταν στημένη μια προτομή του Δουδοβίκου ΙΔ', που τον παράσταινε μ' ένα ρωμαϊκό κράνος στο κεφάλι και με την περρούκα του στεφανωμένη με κλαδιά από δάφνη. Πίσω άκριβώς από την προτομή βρισκόταν ένας στρογγυλός φαγγίτης που έδλεπε προς τη σκάλα, και μπροστά στην προτομή, άκουμπισμένο στη βάση της, ήταν το πουπουλένιο μαξιλάρι που χρησιμοποιεί κρεβάτι στο Μουμού. Άν τύχαινε δηλαδή ή προτομή να πέση επάνω στο Μουμού την ώρα που ο γάτος θα κοιμόταν κουλουριασμένος στο μαξιλάρι του, θα τον έλυωνε κυριολεκτικά χωρίς άμφιβολία.

Μια μέρα λοιπόν ο κύρ-Μαθιός έτρέπωσε άθόρυβα στο δωμάτιο της κυρά Γαβριέλλας και άνοιξε τον στρογγυλό φαγγίτη, που κατέπι τον άφησε γυρτόν. Το βράδυ, όταν έλοι μέσ' στο σπίτι είχαν άποκοιμηθεί, έφοδιάστηκε με μια μακρυνά ταβανάσκουπα και πήγε και στάθηκε στη σκάλα, πίσω άκριβώς από τον φαγγίτη κι' έδωσε μια δυνατή σπρωξιά στην προτομή που έπεσε με βαρύ κρότο χάρω.

Ο άλιτήριος ήταν βέβαιος γιά το αποτέλεσμα αυτής της πράξης : ώστόσο όταν άκουσε τον κρότο, τον έπιασε πανικός και με βήματα που έτρεμαν πήγε να κρυφθῆ στην κάμαρά του. Η κυρά Γαβριέλλα ζύπνησε ξαφνικά. Βρισκόταν σε άπόλυτο σκοτάδι και δεν μπορούσε ν' άνάψῆ φῶς, γιατί τα σπίρτα δεν είχαν έφευρεθεί άκόμη. Το ξάφνιασμα και ο τρόμος την είχαν στην άρχῆ παραλύσει, ύστερα όμως με δλη της τη δύναμη φώναξε : « Έξω, κλέφτη ! » Σε λίγο δλο το σπίτι ήταν άνάστατο και έλοι οι όηπρήτες ήρθαν τρέχοντας γιά να μάθουν τί συμβαίνει.

Ο κύρ-Μαθιός παρουσιάστηκε τελευταίος, με το βαμβακερό νυκτικό του σκούφο στο κεφάλι και ένα ραβδί στο χέρι.

— Τι τρέχει ; ρώτησε.

— Όπως βλέπω τώρα, άπάντησε ή κυρά Γαβριέλλα, δεν συμβαίνει τίποτε άλλο παρά μονάχα ότι έπεσε κάτω ή προτομή του Δουδοβίκου ΙΔ'.

— Μπά, είπε ο κύρ-Μαθιός, κάνοντας τόν άνήξερο. Μα τότε ο Μουμούς που κοιμόταν από κάτω, θα την έφαγε στο κεφάλι του.

Καθώς έλεγε αυτά τα λόγια, ο Μουμούς όλοζώντανος ξεπρόβαλε από κάτω από το κρεβάτι και τρίφτηκε στα πόδια της κυρά Γαβριέλλας.

λας ; ώσαν να της ζητούσε βοήθεια και προστασία. Ο κύρ-Μαθιός, μόλις τον αντίκρυσε, κόντεψε να πέση χάρω.

Καθένας ξέρει ότι οι γάτες έχουν πολύ έλαφρόν ύπνο. Ο Μουμούς που συνήθιζε να κοιμάται με το ένα μάτι, έξύπνησε όλότελα όταν άκουσε ένα έλαφρό τρίξιμο πίσω από τον φαγγίτη. Όπως όλα τα ζώα έτσι κι' αυτός ήταν περιεργός και ήθελε να βρῆσκῆ την αίτία από κάθε τι άσυνήθιστο και παράξενο. Έτσι σηκώθηκε από το μαξιλάρι όπου ήταν κουλουριασμένος, και κοίταζε με άπορία την ταβανόσκουπα που έμπαινε στο δωμάτιο από μια τόσο άσυνηθιστη είσοδο και σε μια τόσο άκατάλληλη ώρα. Όταν όμως είδε την προτομή να πέφτῆ με φοβερό κρότο, έτρέμαξε και ζήτησε άσυλο από κάτω από το κρεβάτι της κυρά Γαβριέλλας.

Όστόσο ή κυρά Γαβριέλλα δεν είχε συνέλθει άκόμη, και γιά να την συνεφέρουν, της έδωσαν να πιῆ ένα ποτήρι νερό με ζάχαρη άρωματισμένο με άνθόνερο, ύστερα σήκωσαν και ξανάβαλαν στη θέση του τον ένδοξο βασιλιά που είχε σπάσει τη μύτη του και το σαγόνι του, και είχε χάσει τη μισή από την όραία του περρούκα, και τέλος ο καθένας ξαναγύρισε στο κρεβάτι του.

« Πάλι τη γλύτωσε ! » έλεγε μέσα του ο κύρ-Μαθιός. Δεν ξέρω πως τα καταφέρνει πάντοτε και μου ξεφεύγει. Μα τί, δεν θα είμαι άξιός να τον ξεπαστρέψω προτού γυρίση πίσω ή κοντέσσα ; Ο' άφήσω να πάρῆ ή κυρά Γαβριέλλα χιλίες πεντακόσιες λίβρες κι' εγώ να μείνω έτσι όπως ήμουν πρώτα ; Αυτός ο δαιμονισμένος ο γάτος με άπελπίζει. Είναι άδύνατο μόνος μου να τα βγάλω πέρα μαζί του. Πρέπει να βρω κάποιον να με βοηθήσῃ ».

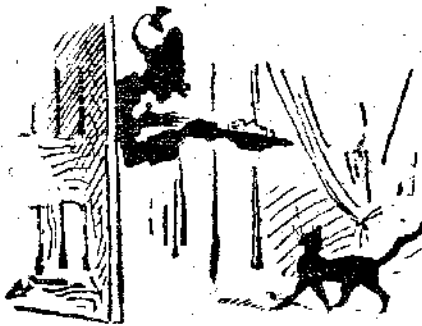
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Πως ο κύρ-Μαθιός έμπιστεύεται τα στανικά σχέδια του σε άλλον

Έτσι ο κύρ-Μαθιός άρχισε να ψάχνῆ γιά συνένοχο. Στην άρχῆ σκέφτηκε να βρῆ τον κατάλληλο άνάμεσα στο όηπρητικό προσωπικό της κοντέσας. Έστερα όμως έκρινε πως δλο ήταν άφοσιωμένοι στην κυρά Γαβριέλλα και μπορούσαν να τον προδώσουν και να τον κάνουν να διωχθῆ ντροπιασμένος από το μέγαρο αυτό όπου είχε μια καλή και άκριβοπληρωμένη θέση. Όπως δῆποτε

είχε άπόλυτη άνάγκη από ένα σύτροφο. Που έπρεπε να ψάξῆ να τον βρῆ ; Άνάμεσα στους πλούσιους ή στους φτωχούς, στους γέροντες ή στα παιδιά, στους άνδρες ή στις γυναίκες ;

Άπορροφημένος άπ' αυτές τις σκέ-

Ο κύρ-Μαθιός και το δηλητηριασμένο φαγητό

ψεις, ο κύρ-Μαθιός βγῆκε ένα πρωί στις έξῆμισυ από το σπίτι γιά να κάνῆ μια βόλτα στην προκουαία του Σηκουάνα. Μόλις βγῆκε άπ' το κατώφλι του, αντίκρυσε στην άλλη μεριά του δρόμου μια ψηλή γυναίκα, ξερῆ και κοκκαλιάρη, ντυμένη με φτηνά παρδαλά ρούχα. Η γυναίκα

« Μή, μην το έγγίξης, γιά όνομα του Θεού ! »

αυτή είχε βαθουλά μάτια, κόκκινα μαλλιά, μύτη σαν άρπακτικό πουλιού και πρόσωπο ζωωμένο σαν μαραγκιασμένο μήλο. Την ώρα εκείνη μιλούσε μ' ένα χαμίνι δεκατριών δεκατεσσάρων έτών, ντυμένο με κουρέλια αλλά με συμπαθητικό κι' έξυπνότατο πρόσωπο.

Ο κύρ-Μαθιός θυμήθηκε πως από κάπου τη γνώριζε αυτή τη γυναίκα, αλλά δεν μπορούσε να βάλῆ με το νου του ποιά ήταν. Άν ήταν λιγώτερο άπασχομημένος με τίς δικές του σκέψεις, θα έψαχνε περισσό-

τερῆ ώρα στο μνημονικό του. Άλλά ο νους του ήταν όλος δασυμένος στο Μουμού, και συνέχισε το δρόμο του με πολύ σκεπτικῶ ύφος, με το κεφάλι σκυρτό, τα χέρια σταυρωμένα μπροστά και τα μάτια του καρφωμένα στη γῆ, ώσαν ο συνένοχος που γύρευε να ήταν δυνατό να ξεφυτρώσῆ από το χῶμα.

Έτσι περπάτησε λίγη ώρα, μα ή πρωινή αύρα δεν ήρέμησε την ψυχή του όπου έβραζε το θανάσιμο πάθος του, οδτε το θέαμα του ξάστερου οδρανοδ, οδτε τα κελαϊδίσματα των πουλιών που εύφραίνονταν στην άκροποταμιά, δεν ξόπνησαν μέσα του τα γαλήνια και γλυκά έκείνα αίσθήματα που έμπνέουν στοδ τίμιους ανθρώπους.

Όταν ξαναγύρισε από τον περίπατό του, ή γριά δεν ήταν πιά εκεί που την είχε αφήσει, αλλά ο μικρός μάγκας στεκόταν στην ίδια θέση, άκουμπισμένος στον τοίχο με τη μύτη στον άέρα, τα χέρια στις τσέπες και τα μάτια καρφωμένα στο μέγαρο της κοντέσας. Ο κύρ-Μαθιός τον πλησίασε και τον ρώτησε :

— Τι κάνεις αυτόδ, νεαρέ μου ;
— Εγώ ; Δεν κάνω τίποτε. Χαζεύω. Κοιτάζω τοδ το άρχοντόπιτο.

— Και γιατί το κοιτάζεις ;
— Γιατί μ' άρέσει και θάθελα να μενα κι' εγώ σ' αυτό. Όποιος κάθεται εκεί θα καλοπερνάῆ.

— Όσο γι' αυτό έχεις δικιο, άπάντησε έμφαντικά ο οικονομός : εκεί περνούν άρκετά καλά. Και δε μου λές, ποιά ήταν αυτή ή γυναίκα που μιλούσε πριν μαζί σου ;

— Ήταν ή κυρία Άγαθονίκη.
— Η κυρία Άγαθονίκη, ή περίφημη χαρτορίχτρα που μένει έδω παρακάτω, στην άκρη του δρόμου ;
— Αυτή ή ίδια.
— Την γνωρίζεις ;

— Κάτι λίγο. Πάω πότε πότε και της κάνω διάφορα θελήματα.

— Ά, κατάλαβα. Και τί σου έλεγε τώρα που σου μιλούσε ;

— Μου έλεγε πως αν κατάφερα να με πάρουν όηπρήτη σ' αυτό το άρχοντόπιτο, θα περνούσα ζωή χαρισάμενη.

— Η κυρία κοντέσσα λείπει τώρα σε ταξίδι, μικρέ μου φίλε. Και έχωρα άπ' αυτό, το προσωπικό είναι συμπληρωμένο.

— Κρίμα, κρίμα ! έκανε ο μικρός μ' ένα βαθύ άναστεναγμό.

[MB'-398]
Θερμά συλλογητήρια στέν Μ.
Μπότσαρη.
'Εσπερινός
«Διαπλασοπαρέας»

[MB'-399]
Λιγνέ, έσο φρόνιμος! Γπα-
οπλιστρια Ροδοβασιλείσσης,
έν όψει! Κρόφου!

[MB'-400]
Νίλς, κάποτε είναι χρήσιμοι
και ό σικωμένοι γιακάδες.
Τρελλός Σκοπευτής,
Γαβριέας, 'Εσο 'Ενοίμος

[MB'-401]
Ανάκας, πήρες τό τελευταίον
έπίδομα πολυτεχνίας;
(Τέκνον μου).

[MB'-402]
Πειοίστρατος
ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

[MB'-403]
Από τίς Διαπλασοπόδες πού
ήσαν τό πρώτ της Κυρια-
κής (22 Φεβρουαρίου) στή Διά-
πλαση ζητεί άλληλογραφίαν και
περιμένει ό Μ. Μακόσαρης
Πρόεδρος «Διαπλασοπαρέας»

[MB'-403]
Μυρίνη, μού είσαι τελείως
άγνωστη. Πάντως διά γνω-
ριμίαν σου θά κατενθουσιαζό-
μουν. 'Όσον διά τήν ασκολάταν
τήν μοιραζόμαστε;

[MB'-403]
Αυτόποκαλύπτεται στόν δια-
πλασοκορον Πανελλήνιος
Πόθος—Ζανώ Καρασταμάτης
Πανελλήνιος Πόθος
πρώην Γαριβάλλης
'Αντιπρόεδρος Συλλόγου
«Αθάνατος 'Ελλάς»

[MA'-404]
Πασχαλίτσα, σ' έχω πολύ έ-
πιθυμήσει. Καταλευθάνεις
πού είμαι; Γοργόνα

[MB'-405]
Θερμότερα εύχαριστούμε τά
εύγενικά Διαπλασοπούλα
πού εύόρτασαν μαζί μας τήν
Πρωτοχρονία και τά «Πενεά-
χρονα» τού συλλόγου μας. 'Ι-
διαίτερα όμως τόν άγαπητό
ΝΑΥΤΟΠΡΟΣΚΟΠΟ, πού τόσο
εύγενικά μας προσέφερε και τό
σπίτι του. [Καθυστοσημένη].
«ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΙ»

[MB'-406]
Αθηνάε, πώς πάει τό βιολί;
Νιαουρίζεις λιγάκι;
ΕΝΘΕΡΜΟΣ ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ
Πρόεδρος «ΑΘΗΝΑΙΩΝ»

[MB'-407]
Είσερχόμενος εις τόν κύκλον
του Διαπλασοκομου χαιρε-
τώ όλους-ες. 'Αντάλλάσω Μι-
κρά Μυστικά. Γράφατε: Νικό-
λαον 'Αναγνωστόπουλον, 'Αντή-
νορας 29, 'Αθήνας [5]. ΠΡΟΔΣ

[MB'-408]
Σκυριανόπουλο, πολυθρύλη-
τοί τετραδιάκι άναμένεται!
'Αραπάκι, καλώς ήρθες, άδοποι-
να τού Θεού! Δρωή, Ροδούλα,
γεια σας! Ροδοβασιλείσσα... άλλ-
ηλοχαθήκαμε; Νέββη

[MB'-409]
ΑΓΙΟΣ= ούσία φηλή, λευκή,
άσμος και άμορφος. 'Αδυσ-
λοτος εις τό ύδωρ διαλύεται ά-
καριαίως ένώπιον Πατησιωτών.
'Εκ τού Χημείου
του συλλόγου

[MB'-410]
Απαντήσεις. Μερσεντές-Χημ-
πανέρα, μακκρίτης! Δά-
κρινη, εύχαρίστως! Διεθύνση
[MB-136]. Υποστηρίξτε Μη-
νιάους Διαγωνισμούς 'Ερωτή-
ματος.—ΣΚΥΡΙΑΝΟΗΓΑΟΥ

[MB'-411]
Κάποιο παλιό Διαπλασο-
πούλο, παίρνει καινούργιο
ψευδώνυμο και χαιρετάει
φιλικά τόν Διαπλασοκομο.
— άηλώνει πώς θά νοιάζεται
γι' άποκαλύψη όυτε σκάπτεται
ν' έποκαλύψη κανέναν ό ΝΤΙ-
ΝΟΣ ΖΗΡΙΩΤΗΣ.

[MB'-411]
— Μερσεντές, Δευκοκαμίλια,
Βοσκαροού, σάς χαιρετώ. 'Αν-
ταλλάσσετε Μ. Μυστικά; Γνω-
ρίζομαστε!

[MB'-411]
— Σκυριανόπουλο, [άγαπητό
διαπλασοπούλο], γεια σου!

[MB'-412]
Α' τά Δαγκάδια και τά
Βουνα στέλω άδελφικό
χαιρετισμό σ' όλα τά Διαπλα-
σοπούλα-ες. Ναίς

[MB'-413]
Συλφίς, ή γνωριμία σου με
ένθουσιασε: για σκάφου,
συμπαθήτριες και να μην γνω-
ρίζομεθα. 'Αγνή Ψυχή

[MB'-414]
Σουλιάτσια, όποιος γελάση
τελευταίος θα γελάση κα-
λύτερα. Φανταράκι

[MB'-415]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ»
Με τή 10η «Συγκέντρω-
ση Συζήτησης» τελείωσε τό θέ-
μα: «Τό πνεύμα τής έποχής
μας και ό ρόλος τού ήγέτη».
Στήν 11η συζήτησής μας τό θέ-
μα: «Τό γλωσσικό ζήτημα».
Εύχαριστούμε τήν εισηγήτρια
Δευκή Καμέλια' επίσης όσους
μας έτίμησαν και πάλι.

[MB'-416]
Αίν 'Αριστέυειν. εύχαρι-
σιώ για τίς εύχές σου.
ΑΝΑΔΙΟΜΕΝΗ

[MB'-417]
ΣΕΑΗΝΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΕΑ
1ος Διαγωνισμός. «Ποιά
φιλολογικό είδος προτιμάτε;
Θέατρο, Πεδίο λόγου, ποίηση,
κλπ.» Συμμετοχή δεκάδραχος.
Προβούλα 3 μηνός. Βραβεία
έκλεκτά. Διεθύνσεις: 'Ιωάννην
Βελλίνην, Κωνσταντίνου Πα-
λαιολόγου 40, 'Εσταθός.

[MB'-418]
Είσερχόμενοι στόν Διαπλασαι-
κόν Σύλλογον ΑΘΑΝΑΤΟΣ
ΕΛΛΑΣ, χαιρετώμεν τό Διοι-
κητικόν Συμβούλιον, τά Μέλη
του Συλλόγου, ιδιαίτερος δέ τόν

Πανελλήνιον Πόθον και δια-
τάσσομεν τριήμερον διαπλασαι-
κόν σημαιοστολισμόν.
ΑΝΘΟΠΩΔΙΣ, ΚΟΚΚΙΝΟΣ
ΚΡΙΝΟΣ, ΑΚΙΡΕ,
ΜΙΚΡΗ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ

[MB'-419]
Διαπλασοκομο, εις [MB-
288] αναμένομεν ύπο-
σχεθείν σας. Στείλατε στήν
Διεθύνσην του συλλόγου. ΟΑΟΙ
ένα γράμμα, γράφοντες 1) τούς
φήφους πού θέτετε, 2) τόν
Σύλλογον πού ψηφίζετε 3) τό
ψευδώνυμον και 4) τήν τμήν
συμμετοχής. Τσαπατσούλη
(Θαδωράκη) χρόνια πολλά
και καλά.

[MB'-420]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΘΑΝΑΤΟΣ
ΕΛΛΑΣ»

[MB'-420]
Ανταλλάσω Μικρά Μυστικά
μέ όλα τά Διαπλασοπούλα.
Διεθύνσεις 'Ερ. Λαράρη, Χέυθεν
16, 'Αθήνας (1).

[MB'-421]
'Ακίρε
«ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ»

[MB'-421]
Ω ξείν, άγγέλεις Δακεδαίμο-
νίσις όυτι τήδε κείμεθα
τοίς κείνων ρήμασι πεθόμενοι.

[MB'-422]
ΔΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΣ
και άλλοι κείμενοι
«ΝΙΚΗΣ-ΕΛΛΑΔΟΣ»

[MB'-423]
ΔΙΑΠΛΑΣΟΚΟΣΜΕ, ΓΕΙΑ
ΣΑΣ.
ΑΚΙΡΕ, ΑΝΘΟΠΩΔΙΣ,
ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΚΡΙΝΟΣ,
ΠΙΚΡΟΓΥΝΟΣ, ΜΙΚΡΑ
ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ, ΠΑΝΕΛ-
ΛΗΝΙΟΣ ΠΟΘΟΣ
«ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ»

[MB'-423]
Μυθε 'Ιπαία, τό επίπεδον
του ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΠΟ-
ΘΟΥ, όυτε μέ τό άλογό σου
δέν τό φθάνεις.

[MB'-424]
ΠΥΡΡΟΣ
Γραμματέας «ΑΘΑΝΑΤΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ»

[MB'-424]
Ποίος ή ποιά άπ' τή μεγάλη
τάξη θάθελαν ν' άλληλο-
γραφήσωμε; Δευκή Καμέλια,

Βέβηρε, Πρόμαχε τής 'Ελευθε-
ρίας, να περιμένω; Διεθύνση
στή Διάπλαση δια
Μουσική Πνοή

[MB'-425]
Μουσική Πνοή, ξανάρθε τό
πουλάκι στέ παράθυρο να
κάνη ται-ται-κουϊ; Μυρίνη

[MB'-426]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΘΗΝΑΙΟΙ»
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΑΤΕ ΔΙΑΓΩ-
ΝΙΣΜΟ ΔΕΥΚΩΝ ΑΒΕΕΩΝ.

[MB'-427]
Πρωτομπαίνοντας στήν κίνη-
ση χαιρετώ όλους. 'Αλ-
ληλογραφώ, ανταλλάσσω τε-
τραδιάκια. 'Ιδιαίτερος Βασιλει-
σμος τών Ρόθων, 'Αττέ 'Ιρήμη,
Δηούς, Ρένα Σ. Μαυρίνη, Χέυθεν
25, 'Εσταθός.

[MB'-428]
Ζωηή 'Αμαζών

[MB'-428]
Πρωτομπαίνοντας εις τήν κί-
νησην τής Διαπλάσεως χι-
ρετώ όλους και όλας. και άλλ-
ηλογραφώ. Διπλωμάτης

[MB'-429]
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ
ΦΙΛΟΙ»

[MB'-429]
'Αφοδ πιά μπήκαμε στήν κί-
νηση μέ τό περιήφημο δημο-
ψήφισμά μας (MB-43) πα-
ρουσιαζόμαστε:

[MB'-429]
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Πρόεδρος: Σανθός 'Ισιπύς
'Αντιπρόεδρος: 'Αγωνιστής
Γραμματέας-Ταμίας: Νεο-
έλλην. Σύμβουλος: Κόκκινος
'Αεροπόρος.

[MB'-429]
ΕΙΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Πρόεδρος και έπί τών φυγα-
γωγικών και μορφωτικών συ-
γκεντρώσεων 'Αγωνιστής. 'Επί
Εσπαθαμάτος 'Αρχιμήδης.
'Επί Διαγωνισμών Νέοτωρ.
'Επί βιβλιοθήκης 'Ασους τού
'Αίρος.

[MB'-429]
ΜΒΑΗ
Κισσαμίτης, Δικέφαλος,
Ροβύρος ό Κατακτητής, Κυ-
ριακής, Παπάς, Σπαρτιάτης,
Θαλασομάχος.

Τόπος Σοργιάδων
'Ενεκα νέας μεγάλης αδέησεως τών έκδοτι-
κών κι' όλων σχεδόν τών άλλων ειδών, ή «Διά-
πλαση» είναι ύποχρεωμένη, για νάνταποκριθώ
στά έξοδά της, ναδέξηση τήν έτησια της συν-
δρομή σέ
ΔΡΑΧ. 500
[Εξάμηνη δρ. 275, τρίμηνη δρ. 150]. 'Επομέ-
νας, όσοι έπλήρωσαν ήδη για ένα χρόνο δρ. 250
ή 300, θά θεωρηθούν έξ ά μ η ν ο ι, και τόν
'Ιούλιο, όταν αρχίξη ή Β' 'Εξαμηνία — ή κι' από
τόρα όσοι θέλουν — θά πληρώσουν 250 ή 200
δραχμές, για να παραταθή ή έγγραφή τους ως
τό τέλος του χρόνου και τού τόμου τούτου. Οί
έγγραφομένοι, έννοείται, ή ανανεώνοντες από
σήμερα, θά πληρώνουν έτησια (ή εξάμηνη, ή τρί-
μηνη) συνδρομή κατά τό άνωτέρω τιμολόγιο.